

บุพปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม*

Antecedents Affecting the Prosecution of a Money Laundering case in the Jurisdiction Process

¹อิสราพร นรินทร์, นิช วงศ์สงจำ และ ณรงค์ กุลนิตะ

¹Issraporn Narin, Nich Wongsongja and Narong Kulnides

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: is_narin@hotmail.com

บทคัดย่อ

พยานหลักฐานตามหลักนิติวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินคดีฟอกเงิน การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพจริงของพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง สำนวนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม และ 2) อิทธิพลของความสัมพันธ์พยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง สำนวนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานสอบสวนในกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 เจ้าหน้าที่การเงินการธนาคารและการฟอกเงิน เจ้าหน้าที่สอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและทางเศรษฐกิจ และเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่มีความรู้ เชี่ยวชาญการทำสำนวนสืบสวนสอบสวนคดีฟอกเงิน ด้านกฎหมาย และผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ จำนวน 13 คน ใช้สถิติเชิงพรรณนาและแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพจริงของพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน สำนวนการสอบสวนส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด และทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมเห็นด้วยในระดับมาก และ 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลได้แก่ สำนวนการสอบสวนคดีฟอกเงิน โดยทักษะความเชี่ยวชาญในการนำพยานหลักฐานมาทำสำนวนสอบสวนเป็นสิ่งสำคัญต้องพัฒนาทักษะความรู้ ต้องมีการวัดระดับประสิทธิภาพของการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวน โดยผลการวิจัยนี้เชิงองค์ความรู้ใหม่มีประโยชน์ต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมเพื่อให้ประเทศไทยได้รับความเชื่อมั่นในเรื่องของความโปร่งใสในการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นแนวทางในการพัฒนาและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลของการดำเนินคดีฟอกเงิน

คำสำคัญ: บุพปัจจัย; คดีฟอกเงิน; กระบวนการยุติธรรม

*Received June 12, 2020; Revised July 23, 2020; Accepted June 24, 2021

Abstract

In the prosecution of a money laundering case, forensic evidences are significant. The objectives of this research were to: 1) study actual conditions of evidences, predicate offence, related assets, an inquiry report affecting the prosecution of a money laundering case in the jurisdiction process; and 2) analyze the influences of actual conditions of evidences, predicate offence, related assets and an inquiry report on the prosecution of a money laundering case in the jurisdiction process. This research employed a mixed research methodology combining a quantitative and qualitative research methods. In quantitative research component, the sample consisted of 400 respondents including inquiry officers from the Metropolitan Police Division 1 to 9, officers of Financial, Banking and Money Laundering Department, officers of the Special Investigation Department, officers working with technology and economic crimes, and officers of the Anti-Money Laundering office. In the qualitative research part, in-depth interviews were conducted with 13 key informants consisting of experts in preparing inquiry reports in the money laundering cases, legal experts and experts from foreign countries.

The research findings showed that: 1) actual conditions of evidences, predicate offence and an inquiry report affecting the prosecution of a money laundering case in the jurisdiction process were rated at the highest level whereas related assets was at a high level; and 2) the factor that had an influence on the prosecution of a money laundering case such as evidence related to inquiry report of a money laundering case by using essential skills. These research findings are beneficial for the prosecution of the money laundering cases in the jurisdiction process as they can be used in the establishment of confidence for Thailand in terms of transparency in the work performance based on good governance. They can also serve as guidelines for the study, development and enhancement of integrated actions based on the international standards of money laundering.

Keywords: Antecedents; Money Laundering Case; Justice

บทนำ

พยานหลักฐานเป็นสิ่งสำคัญยิ่งโดยเฉพาะการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม ในอดีตที่ผ่านมา การเกิดอาชญากรรมเพื่อให้มาซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น เช่น การฉกชิง วิ่งราวทรัพย์ เป็นการกระทำผิดลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 เป็นการกระทำความผิดแบบซึ่งหน้า ไม่มีวิธีการซับซ้อน แต่ปัจจุบันมีการพัฒนาการเกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น โดยลักษณะการเกิดอาชญากรรมที่ปกปิด ซ่อนเร้น อำพราง

ทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อแปลงจากเงินที่ได้มาโดยมิชอบ เรียกอีกอย่างว่า เงินสกปรก ที่ไม่สามารถระบุถึงแหล่งที่มาทางการเงินได้ เรียกว่า การฟอกเงิน (Money Laundering) จากข้อมูลจาก สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดำเนินการตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน และเก็บรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินผู้กระทำความผิดมูลฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยมีคำสั่งยึดหรืออายัด ทรัพย์สิน จำนวน 1,128 คำสั่ง คิดเป็นมูลค่าทรัพย์สิน จำนวน 56,862,083,754 บาท ดังปรากฏรายละเอียด ตามตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 สถิติคดีความผิดฐานฟอกเงินที่มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ช่วงปี พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2562

ปีงบประมาณ	รายการ	
	คำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (คดี)	มูลค่าทรัพย์สิน (บาท)
2557	179	3,332,152,894.64
2558	221	12,000,412,549.34
2559	245	21,593,569,645.24
2560	148	5,083,718,357.76
2561	204	13,162,422,018.99
2562	131	1,689,808,288.03

ที่มา: ข้อมูลจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2562

จากการศึกษามุมมองจากนักวิชาการต่างประเทศ (Duhaime, 2014) เรื่องของประสิทธิภาพของ กฎหมายมีกรณีศึกษากฎหมายฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน: Money Laundering เริ่มตั้งแต่ปีค.ศ. 1986 กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงินตามประมวลกฎหมายสหรัฐลำดับที่ 18 U.S.C. 1956 (Francis, 2015) เพื่อ ประสิทธิภาพกฎหมายป้องกันปราบปรามองค์กรอาชญากรรม RICO (Racketeer Influenced and Corrupt Organizations) นับว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ (Gallant, 2005) ซึ่งกฎหมายป้องกันปราบปรามการฟอก เงินครอบคลุมขอบเขตอย่างกว้างขวางไปยังการกระทำผิดและมีบทลงโทษรุนแรงรวมถึงการริบทรัพย์สินที่ เกี่ยวข้องกับการกระทำการฟอกเงินด้วย (Vaithilingam, 2007) และจากผลการรายงานดัชนีความลับทาง การเงิน หรือ Financial Secrecy Index ใน พ.ศ. 2563 อาศัยข้อมูล 2 ด้าน โดยพิจารณาความรุนแรงของ การปกปิดข้อมูลด้านการเงินในด้านต่าง ๆ และพิจารณาขนาดของการทำธุรกรรมนอกประเทศ จัดทำโดย องค์กรเครือข่ายภาษีผู้ดีธรรม พบว่าประเทศไทยเป็นแหล่งฟอกเงินที่มีค่าดัชนีความลับทางการเงินอยู่ระดับ

448.86 อยู่ในอันดับที่ 17 ในจำนวน 133 ประเทศทั่วโลก โดยมีสัดส่วนการให้บริการทางการเงินข้ามพรมแดนอยู่ที่ 0.15% ของโลก (Financial Secrecy Index, 2020) ดังปรากฏตามภาพ 1.1

ภาพที่ 1.1 รายงานดัชนีความลับทางการเงิน โดยองค์กรเครือข่ายภาษียุติธรรม พ.ศ. 2563

Rank	Jurisdiction1	ISO-3	ISO-2	FSI Value2	FSI Share3	Secrecy Score4	Global Scale Weight5
1	Cayman Islands	CYM	KY	1575,19	4,63%	76,08	4,58%
2	United States	USA	US	1486,96	4,37%	62,89	21,37%
3	Switzerland	CHE	CH	1402,10	4,12%	74,05	4,12%
4	Hong Kong	HKG	HK	1035,29	3,04%	66,38	4,44%
5	Singapore	SGP	SG	1022,12	3,00%	64,98	5,17%
6	Luxembourg	LUX	LU	849,36	2,49%	55,45	12,36%
7	Japan	JPN	JP	695,59	2,04%	62,85	2,20%
8	Netherlands	NLD	NL	682,20	2,00%	67,40	1,11%
9	British Virgin Islands	VGB	VG	619,14	1,82%	71,30	0,50%
10	United Arab Emirates	ARE	AE	605,20	1,78%	77,93	0,21%
11	Guernsey	GGY	GG	564,56	1,66%	70,65	0,41%
12	United Kingdom	GBR	GB	534,65	1,57%	46,20	15,94%
13	Taiwan	TWN	TW	507,57	1,49%	65,50	0,59%
14	Germany	DEU	DE	499,72	1,47%	51,73	4,71%
15	Panama	PAN	PA	479,51	1,41%	71,88	0,22%
16	Jersey	JEY	JE	466,81	1,37%	65,53	0,46%
17	Thailand	THA	TH	448,86	1,32%	73,25	0,15%

ที่มา: Financial Secrecy Index Source Tax Justice Network 2020

โดยข้อมูลของสำนักงานปราบปรามการฟอกเงินในประเทศไทย ได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti - Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism : AML/CFT) โดยที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (Asia-Pacific Group on Money Laundering) มีข้อกำหนดต้องเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล (Hinterseer, 2001) ด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT) ตามมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force: FATF) ให้ทุกประเทศมีมาตรฐานการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในระดับเดียวกัน (Somchai, 2019) เพื่อปิดช่องว่างไม่ให้อาชญากรแสวงหาประโยชน์ (Hopton, 2016) จากประเทศที่มีความด้อยเรื่องของกฎระเบียบและมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในประเทศไทย ผลักดันการดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง (Beekarry, 2011) ผลการประเมิน พ.ศ. 2560 พบว่าประเทศไทยมีกรอบกฎหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล 25 ข้อจาก 40 ข้อ โดยมีผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง 4 ด้าน จาก 11 ด้าน ได้แก่ (1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจในความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมีมาตรการในการจัดการกับความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม (2) มีการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศที่ดี (3) การวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข่าวกรองทางการเงินของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในฐานะหน่วยข่าวกรองทางการเงินของประเทศมีความเข้มแข็งและสามารถแสดงผลการดำเนินการได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ (4) มีมาตรการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ดี

และล่าสุดในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 ประเทศไทย สามารถยกระดับความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมายเพิ่มขึ้นอีก 2 ข้อ รวมเป็น 27 ข้อ จาก 40 ข้อ อีกทั้งมีผลประเมินด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูงจำนวน 4 ด้าน เท่ากับของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และเบลเยียม โดยมีผลประเมินดีกว่าประเทศออสเตรเลีย จึงส่งผลให้ประเทศไทยไม่ถูกกำหนดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูงด้านฟอกเงินหรือบัญชีดำ (Anti-Money Laundering Act, B.E., 1999)

ดังนั้น ประเทศไทยคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องด้านกฎหมายและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จึงต้องแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ (Pornchai, 2010) โดยการพิจารณาในเรื่องของสนธิสัญญาและอนุสัญญาสหประชาชาติ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลถึงอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988, อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000, อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 และของคณะทำงานทางเฉพาะกิจ (Unger, Brigitte, 2006) เพื่อดำเนินการตามมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force: FATF) ผู้ศึกษาจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาถึงบุปผาปัจจัยในพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ส่วนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ และการได้รับความเชื่อมั่นเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยและเรื่องของความโปร่งใสในการทำงานอาศัยหลักธรรมาภิบาลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลของการดำเนินคดีฟอกเงิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพจริงของพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ส่วนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม
2. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของความสัมพันธ์พยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ส่วนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบบผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณคัดเลือกประชากร คือ 2,196 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยคิดคำนวณจากตาราง ยามาเน่ จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน สอบสวนจากกองบังคับการนครบาล 1-9 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่กองคดีการเงินการธนาคารและการฟอกเงินกรมสอบสวนคดีพิเศษ เจ้าหน้าที่กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และเจ้าหน้าที่กองคดีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการวิจัย

เชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก สุ่มตัวอย่างเป็นแบบเฉพาะเจาะจง (PURPOSIVE SAMPLING) จากเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน สอบสวนจากกองบังคับการนครบาล 1-9 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจการฟอกเงิน เจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบธุรกรรมอันน่าสงสัย ในคดีพิเศษ กองคดีการเงินการธนาคารและการฟอกเงิน เจ้าหน้าที่กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เจ้าหน้าที่กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ นักวิชาการทางด้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจการฟอกเงินจากมหาวิทยาลัย พนักงานอัยการ ผู้ที่เคยดำเนินคดีการส่งฟ้องเกี่ยวกับคดีฟอกเงิน ทั้งที่มีการพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิด และรวมถึงการยกฟ้องอันเนื่องมาจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอในชั้นศาล ผู้พิพากษาที่มีประสบการณ์ในการพิจารณารรถคดีฟอกเงิน ทั้งที่ได้มีการพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิด และรวมถึงการยกฟ้องคดีอันเนื่องมาจากหลักฐานไม่เพียงพอในชั้นศาล และผู้เชี่ยวชาญพิเศษการสืบสวนสอบสวนจากต่างประเทศ (FBI จากประเทศสหรัฐอเมริกา และ FBI ประจำประเทศเกาหลีใต้) เกี่ยวกับคดีฟอกเงินที่มีความเกี่ยวเนื่องกับอาชญากรรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ พยานหลักฐาน (EVIDENCE: EVID) ความผิดมูลฐาน (DATABASE: DATA) ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง (CONNECTION MONEY: CONN) และ (4) ส่วนของการสอบสวนคดีฟอกเงิน (INVESTIGATION OF EVIDENCE: INVE) และ 2) ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม (JURISDICTION : JURI)

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นให้คะแนนระดับคะแนน 1-5 คะแนน เป็น 5 ประเด็น คือ 1) พยานหลักฐาน (EVID) 2) ความผิดมูลฐาน (DATA) 3) ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง (CONN) 4) ส่วนของการสอบสวนคดีฟอกเงิน (INVE) และ 5) การดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม (JURI) โดยทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 ราย มีบริบทของพื้นที่ใกล้เคียงกับจังหวัดกรุงเทพมหานคร หาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของแต่ละรายการ แต่ละมาตรวัด โดยค่าแอลฟา ผลมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงมีความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง จากนั้นวิเคราะห์คุณภาพรายข้อที่ Item – Total Correlation (r) โดยคำถามรายข้อมีคุณภาพ เมื่อ r มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.20 และพิจารณาคูณภาพโดยรวมที่ Alpha มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 (ค่าสูงสุดคือ 1.00) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้และจำนวนข้อคำถามของมาตรวัด

มาตรวัดตัวแปร	จำนวน ข้อคำถาม	Cronbach's Alpha
1) มาตรวัดพยานหลักฐาน (จำนวน 3 มาตรวัด)	15	0.953
- การได้มาซึ่งพยานหลักฐานในธุรกรรมอันน่าสงสัย (SUSP)	5	0.953
- การรวบรวมพยานหลักฐาน (CORR)	5	0.953
- การตรวจสอบพิสูจน์หลักฐาน (DETE)	5	0.953
2) มาตรวัดความผิดมูลฐาน (จำนวน 3 มาตรวัด)	15	0.953
- องค์ประกอบการทำความผิด (CAUS)	5	0.953
- แรงจูงใจในการทำผิด (MOTI)	5	0.953
- กฎหมาย (LEGA)	5	0.953
3) มาตรวัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง (จำนวน 3 มาตรวัด)	15	0.952
- การได้มาซึ่งทรัพย์สิน (SOUR)	5	0.952
- ปริมาณทรัพย์สิน (QUAL)	5	0.952
- การดำเนินการซื้อขายทรัพย์สิน (PROC)	5	0.952
4) มาตรวัดสำนวนการสอบสวนคดีฟอกเงิน (จำนวน 3 มาตรวัด)	15	0.952
- ทักษะความเชี่ยวชาญ (EXPE)	5	0.953
- ประสิทธิภาพของการสอบสวน (KEYP)	5	0.953
- ความโปร่งใส (TRAN)	5	0.952
5) มาตรวัดการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม (จำนวน 3 มาตรวัด)	15	0.953
- การรับฟังพยานหลักฐาน (ADMI)	5	0.953
- การชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน (PREP)	5	0.953
- การดำเนินคดีและบทลงโทษ (JUST)	5	0.954
Cronbach's Alpha		0.954

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ประกอบด้วย 7 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมในด้านพยานหลักฐาน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมด้านความผิดมูลฐาน 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมด้านทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมด้านสำนวนการสอบสวนคดีฟอกเงิน 6) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมด้านกระบวนการยุติธรรม และ 7) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์เพื่อแสดงลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันของตัวแปรที่สังเกตได้ วิเคราะห์ค่าร้อยละสำหรับตัวแปรนามบัญญัติที่เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประจักษ์กับตัวแปรแฝงทุกตัว วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างตัวแปรการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อตอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร ปรากฏดังตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร

ตัวแปรสังเกตได้	$\bar{X}$	SD	S.K.	K.U.
การได้มาซึ่งพยานหลักฐานในธุรกรรมน่าสงสัย (SUSP)	4.77	0.30	-3.18	17.37
การรวบรวมพยานหลักฐาน (CORR)	4.82	0.35	-4.77	38.39
การตรวจสอบพยานหลักฐาน (DETE)	4.77	0.37	-4.13	29.76
องค์ประกอบของการทำผิด (CAUS)	4.80	0.30	-3.58	22.03
แรงจูงใจในการทำผิด (MOTI)	4.80	0.30	-2.40	8.09
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (LEGA)	4.78	0.29	-2.59	10.58
การได้มาซึ่งทรัพย์สิน (SOUR)	4.77	0.36	-3.21	15.96
ปริมาณทรัพย์สิน (QUAL)	4.77	0.33	-4.73	44.61
การดำเนินการซื้อขายทรัพย์สิน (PROC)	4.76	0.34	-4.41	37.14
ทักษะความเชี่ยวชาญ (EXPE)	4.81	0.30	-5.48	56.60
ประสิทธิภาพของการสอบสวน (KEYP)	4.75	0.35	-3.83	28.96
ความโปร่งใส (TRAN)	4.82	0.32	-5.63	52.91
การรับฟังพยานหลักฐาน (ADMI)	4.81	0.26	-2.16	7.53
การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน (PREP)	4.83	0.24	-1.87	3.63
การดำเนินคดีและบทลงโทษ (JUST)	3.77	0.84	-0.23	1.49

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และความโด่ง พบว่า ค่าความเบ้และความโด่งมีความแตกต่างจากศูนย์เพียงเล็กน้อย แต่จัดว่าใกล้เคียงศูนย์ ถือว่าตัวแปรมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ แสดงว่ามีการกระจายตัวบ่งชี้เป็นโค้งปกติ ดังนั้น จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงระบบ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ทางทฤษฎีซึ่งเป็นข้อมูลปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของสภาพจริงของพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ส่วนวนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีพอกเงินในกระบวนการยุติธรรม

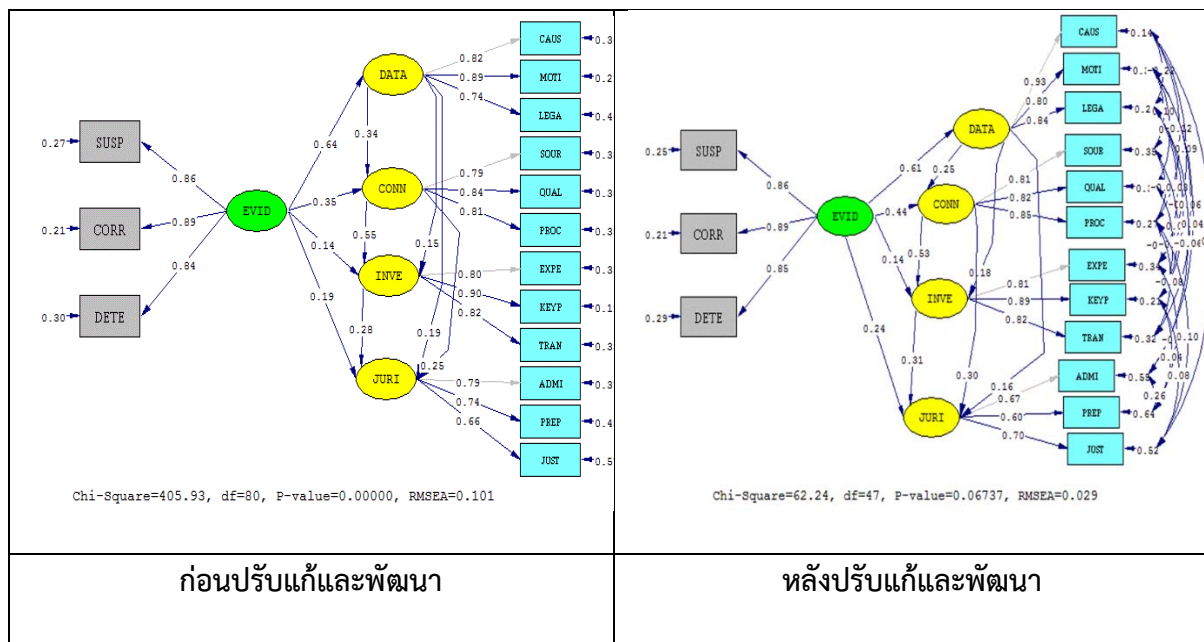
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่สังกัดกองคดีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ได้รับเงินเดือนเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,001 – 23,000 บาท และมีระยะเวลาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6-10 ปี โดยผู้วิจัยได้นำเสนอระดับความคิดเห็นของตัวแปรแฝงโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 1.4 ดังนี้

ตารางที่ 1.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของตัวแปร

ลำดับ	ตัวแปรแฝง	Mean	S.D.
1	พยานหลักฐาน (EVID)	4.79	0.30
2	ความผิดมูลฐาน (DATA)	4.79	0.26
3	ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง (CONN)	4.77	0.31
4	ส่วนวนการสอบสวนคดีพอกเงิน (INVE)	4.79	0.29
5	การดำเนินคดีพอกเงินในกระบวนการยุติธรรม (JURI)	4.47	0.27

จากตารางที่ 1.4 พบว่า ในภาพรวมระดับความคิดเห็นของระดับความคิดเห็นของสภาพจริงของพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ส่วนวนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีพอกเงินในกระบวนการยุติธรรมอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด ส่วนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมาก ตามลำดับส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีค่าน้อยกว่า 1 แสดงให้เห็นว่า การกระจายข้อมูลทุกตัวแปรอยู่ในระดับความคิดเห็นที่เหมาะสม คือ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก

2. ผลการศึกษาวិเคราะห์หัตถิพลของความสัมพันธ์พยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ส่วนวนการสอบสวนที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีพอกเงินในกระบวนการยุติธรรม

ภาพที่ 1.3 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ตามสมมติฐานก่อนและหลังปรับแก้และพัฒนา

2.1 ผลการทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลองโครงสร้าง พบว่า จากภาพที่ 1 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ก่อนปรับ พบว่า แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ก่อนปรับที่ได้ยังไม่มีความคล้อยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) ยังไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Non Fit) จึงส่งผลทำให้การประมาณค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลในแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ยังไม่น่าเชื่อถือเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้จริง จึงพิจารณาหาโมเดลที่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อให้ได้โมเดลที่มีค่าพารามิเตอร์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีความเป็นไปได้ทางทฤษฎีและมีความเที่ยงตรง สามารถนำไปทดสอบโมเดลเชิงสาเหตุได้ และผลของค่าสถิติทดสอบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์หลังปรับแก้และพัฒนา พบว่า ค่าสถิติของแบบจำลองทุกค่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า สามารถยอมรับแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ตามสมมติฐานตามที่กำหนดมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

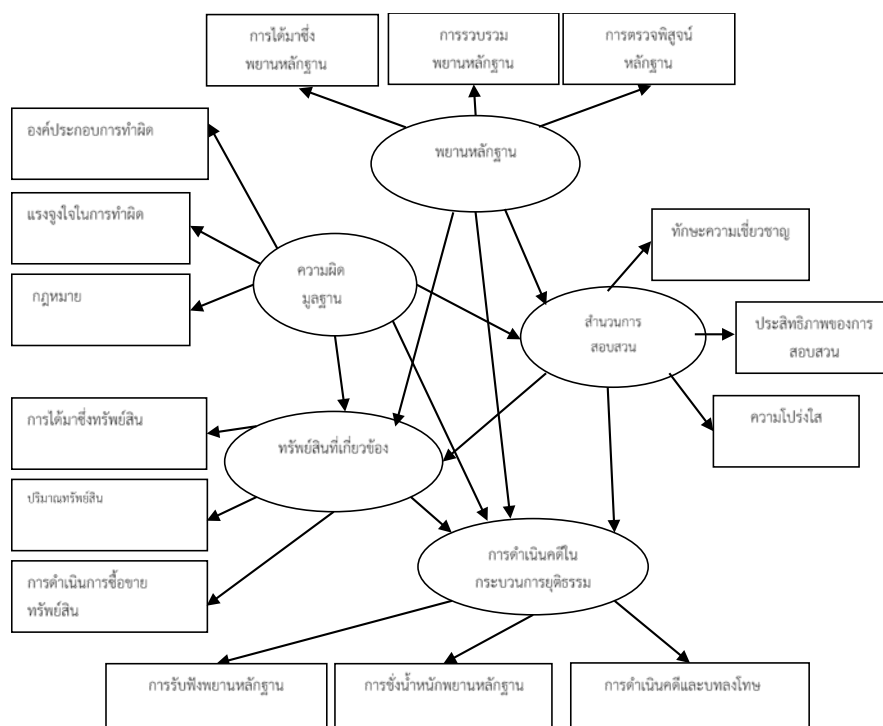
2.2 ผลการวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ (1) พยานหลักฐาน (EVID) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (B) เกินกว่า .50 ทุกตัวแปรสังเกตได้ เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t-value พบว่า แตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (P-value < 0.01) และตัวแปรแฝง ได้แก่ (1) ความผิดมูลฐาน (DATA) (2) ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง (CONN) (3) ส่วนวนการสอบสวนคดีฟอกเงิน (INVE) และ (4) การดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม (JURI) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (B) เกินกว่า .50 ทุกตัวแปรสังเกตได้ เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t-value พบว่า แตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (P-value < 0.01)

2.3 สมการความสัมพันธ์ของแบบจำลองโครงสร้าง พบว่า จากผลของค่าสถิติทดสอบของแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์หลังปรับแก้และพัฒนา (Adjust Model) พบว่าค่าสถิติของแบบจำลองทุกค่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ทั้งหมด โดยผลการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง สรุปได้ว่าสามารถยอมรับแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ตามสมมติฐานตามที่กำหนดมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และพบว่า ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างเมทริกซ์การผันแปรร่วม หรือ ค่า RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) เท่ากับ 0.03 พบว่า มีค่าต่ำกว่า 0.05 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

อภิปรายผลผลการวิจัย

จากผลต่อการดำเนินคดีฟ้องเงินในกระบวนการยุติธรรมด้านพยานหลักฐาน พบว่า มีสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า การรวบรวมพยานหลักฐาน การได้มาซึ่งพยานหลักฐานในธุรกรรมน่าสงสัย และการตรวจสอบพยานหลักฐาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านความผิดมูลฐาน พบว่า มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า องค์ประกอบของการทำผิด แรงจูงใจในการทำผิด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า การได้มาซึ่งทรัพย์สิน ปริมาณทรัพย์สิน และการดำเนินการซื้อขายทรัพย์สิน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และด้านสำนวนการสอบสวน พบว่า มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่าความโปร่งใส ทักษะความเชี่ยวชาญ และประสิทธิภาพของการสอบสวน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยเรื่องของพยานหลักฐานมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการพิสูจน์หลักฐานและพยานหลักฐาน และทฤษฎีที่เกี่ยวกับต้นไม้พิช เรื่องของแรงจูงใจในการทำผิดมีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจของ Maslow และ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์ เป็นต้น ดังปรากฏภาพ 1.4

ภาพที่ 1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัยมีความสัมพันธ์กับผลการวิจัย

ที่มา: กรอบแนวคิดของผู้วิจัย

จากกรอบแนวความคิดการวิจัย ตามที่ได้อภิปรายผลอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมพบว่า จากสภาพจริงของพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง สำหรับการสอบสวนคดีฟอกเงิน มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ครบทุกด้านทุกมิติภายใต้กรอบของแนวคิดของการวิจัยนี้

สรุป

โดยผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพจริงของพยานหลักฐาน ความผิดมูลฐาน และสำหรับการสอบสวนส่งผลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมมีระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ สำหรับการสอบสวนคดีฟอกเงิน ต้องพัฒนาทักษะความรู้โดยทักษะความเชี่ยวชาญในการนำพยานหลักฐานมาทำสำนวนสอบสวนเป็นสิ่งสำคัญ ต้องมีการวัดระดับประสิทธิภาพของการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวน เพื่อให้การพิจารณาสำนวนคดีฟอกเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อให้มีความโปร่งใส โดยผลการวิเคราะห์ภาพโดยรวม พบว่า ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่แสดงถึงความสอดคล้องของแบบจำลอง และข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีมาตรฐานอยู่ในระดับดีมาก ในผลการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญพบว่า การดำเนินคดีฟอกเงินต้องใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญในการจัดการพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และการทำสำนวนการสอบสวนคดีฟอกเงินให้เป็นไปตามหลักวิชาการและหลักความยุติธรรมต้องใช้ทักษะความเชี่ยวชาญ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสอบสวนรวมเพื่อให้มีความโปร่งใส ผลการวิจัยนี้มีประโยชน์ต่อการดำเนินคดีฟอกเงินในกระบวนการยุติธรรมเพื่อให้ประเทศไทยได้รับความน่าเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นในเรื่องของความโปร่งใสในการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นแนวทางในศึกษาพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลของการดำเนินคดีฟอกเงิน

อนึ่ง จากการวิจัยเรื่องที่ต้องการให้เสริมสร้างและการบูรณาการความเชื่อมโยงทางข้อมูล ได้แก่ ความเชี่ยวชาญด้านการสอบสวนคดีฟอกเงิน การปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ยังไม่มีความเชื่อมโยงของข้อมูล ขาดอุปกรณ์การตรวจสอบโดยเครื่องมือการตรวจสอบพิสูจน์หลักฐานเส้นทางการเงินที่ทันสมัยของหน่วยงานภาครัฐ อีกทั้งเรื่องของช่องโหว่ทางกฎหมาย ทำให้การตีความเรื่องของกฎหมายเกิดปัญหาในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ขอบเขตพิจารณาของความผิดมูลฐานของการฟอกเงิน อย่างไรก็ตาม มีข้อจำกัดของอัตรากำลังคน ความรู้ ความเชี่ยวชาญของการสืบสวนสอบสวนคดีฟอกเงินเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน ควรตระหนักให้มีการได้รับความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง โดยคำนึงการทำงานให้เป็นไปตามนโยบาย ทำการวิเคราะห์ Risk และ Risk Base Approach การจัดทำ Confiscation and Provisional Measures และการเก็บ Record Keeping (FATF Guidance, 2012) ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเงินให้มีการรายงานต่อหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และต้องให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูล รูปแบบการเกิดอาชญากรรม เพื่อเก็บเป็นสถิติ (The FATF Recommendations, 2012) อันเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การจัดการ ให้ประเทศไทยได้รับความน่าเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นในเรื่องของความโปร่งใสในการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน กล่าวคือ ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานการตรวจสอบพยานหลักฐานของเส้นทางการเงินและความเชื่อมโยงการกระทำความผิด โดยไม่ให้ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ควรมีระบบเตือนให้ทราบถึงความผิดปกติของพยานหลักฐานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ต้องมีการส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจให้มีความเข้าใจตรงกันในตัวบทกฎหมาย การตีความหมายของคำ เพื่อการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ต้องมีมาตรการการตรวจสอบการได้มาซึ่งทรัพย์สินเป็นไปตามมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนทักษะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานแบบบูรณาการมีความโปร่งใสและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

2. ประโยชน์ต่อองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภาคีฟอกเงินและในกระบวนการยุติธรรม กล่าวคือ ควรให้มีการจัดตั้งศาลพิเศษเฉพาะเรื่องของคดีฟอกเงิน เหมือนกับศาลทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเป็นการเสริมสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายฟอกเงิน ถือเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้านคดีฟอกเงินของประเทศไทยเป็นอย่างมาก อีกทั้งควรปรับกระบวนการทำงานให้มีลักษณะเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการ เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการตรวจสอบพยานหลักฐานให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ และควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือในการตรวจพิสูจน์หลักฐานให้มีความทันสมัย ลดระยะเวลาในการตรวจพิสูจน์ เคลื่อนย้ายได้ และให้ผลการตรวจพิสูจน์ที่ถูกต้องและแม่นยำ

3. ประโยชน์ต่อประชาชน กล่าวคือ เพื่อเป็นการถ่วงดุลการตำรวจ การซื้อขายทรัพย์สิน อสังหาริมทรัพย์ ควรจะมีมาตรการการตรวจสอบการได้มาซึ่งทรัพย์สิน และการตรวจสอบพยานหลักฐาน ควรกระทำการผ่านทนายความ เป็นต้น ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการเก็บรายละเอียดรวมถึงผลทางสถิติที่แม่นยำ และถูกต้องเพื่อถอดบทเรียนให้เกิดความเข้าใจ และป้องกัน บ่อนการ แก่ไขปัญหาให้แก่ประชาชนที่จะได้รับการถูกลอกลวงนั้น ประชาชนควรได้รับความรู้ ความเข้าใจจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม และควรสร้างความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายพันธมิตร คือ เชื่อมโยงประสานงานให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือกันทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจการฟอกเงินที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 การนี้ ผู้ศึกษาเห็นสมควรเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ในการศึกษาวิจัยเรื่องของระบบพิสูจน์พยานหลักฐานการเกิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการฟอกเงินบนโลกไซเบอร์ออนไลน์ เนื่องจากธุรกรรมการเงินในปัจจุบันและอนาคตจะอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ต (Internet of Things : IOT) มีรูปแบบ

แพลตฟอร์มที่อาจแฝงอยู่ในระบบของบล็อกเชน (Blockchain) นับว่าเป็นอาชญากรรมไซเบอร์ (Cyber Crime) เป็นเรื่องที่ควรตระหนักและประเด็นนี้น่าสนใจอย่างยิ่ง ซึ่งการศึกษาเรื่องของการพิสูจน์พยานหลักฐานนี้ก็สามารถวิเคราะห์ ประมวลผลแบบแม่นยำ (Real Time) ได้อย่างไรบ้าง สำหรับอาชญากรรมความผิดที่จะเข้าข่ายความผิดมูลฐานฟอกเงิน ถือประเด็นนี้น่าสนใจที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยของการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

References

- Anti-Money Laundering Act, B.E. 1999
- Beekarry, N. (2011). International Anti-Money Laundering and Combating the
- Bunyopas, W. (2015). Economic Crime. Bangkok: Nititham Publisher, Cheltenham, UK.
- Christine, D. (2014). *What is Money Laundering? Duhaime's Financial Crime and Anti-Money Laundering Law*. March 7, 2014. Retrieved January 12, 2016, from <http://www.antimoneylaunderinglaw.com/aml-law-in-canada/what-is-money-laundering>.
- Financial Action Task Force. (2012). *International Standards on Combating Money and the Financing of Terrorism & Proliferation, FATF, Paris, France*, Retrieved January 12, 2016, www.fatf-gafi.org/recommendation.html
- Financial Secrecy Index. (2020). *The FSI Value is calculated by multiplying the cube of the Secrecy Score with the cube root of the Global Scale Weight. The final result is divided through by one hundred for presentational clarity*. Retrived February 25, 2020, from <https://fsi.taxjustice.net/en/introduction/fsi-2018-results>.
- Financing of Terrorism Regulatory Strategy: A critical analysis of compliance determinants in international law 13 Northwestern. *Journal of International Law & Business*, 137.
- Francis, R. D., Armstrong, A. F., & Foxley, I. (2015). Whistleblowing: A three-part view. *Journal of Financial Crime*, 22(2), 208-218.
- Michelle, M. G. (2005). *Money Laundering and the Proceeds of Crime: Economic Crime and Civil Remedies*, Canada: Faculty of Law (University of Manitoba).
- Hinterseer, K. (2001). The Wolfsberg Anti-Money Laundering Principles. *Journal of Money Laundering Control*, 5(1), 25-41.
- Hopton, D. (2016). *Money Laundering: A Concise Guide for All Business*. (2nd ed.). Routledge.

- Kantee, P. (2010). *Criminological Theory: Principle, Research and Policy Implication*. Bangkok: Able & Primpton.
- Supathada, S. (2019). *Forensic Accounting*. Bangkok: Chulalongkorn University Publisher.
- Unger, B. et al. (2006). *The Scale and Impact of Money Laundering*. Edward Elgar.
- Vaithilingam, S. (2007). Factors Affecting Money Laundering: Lesson for Developing Countries
Journal of Money Laundering Control, 10(3), 352–366.